

NOVININE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrške Slovence.

PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto vsakoml na njegov naslov 6 K.
Sküпно v edne fare 4 K.

Cena Novin v Ameriko je na leto 12 K.
Cena ednega drehoa je doma 6 filerov.

VREDNIK:

KLEKL JOŽEF

vp. plob. v Csecevelh, CSERFOLD, Zalamegye.
K tom! se more pošlati sarečalno i val dopisl, nej
pa v tiskarno.

Vsi naročniki tak domači kak ameriškanski
dobijo k **NOVINAM** brezplačno vsaki mesec
„Marijin List“ i na konci leta „Kalendar
Srca Jesušovoga.“

Slovenskim gospodarom i gospodaricam v opomin zavolo sada.

Prečtite trikrat!! Na basek je i dušam!!

Letos nas je dober Bog blagoslovo z obilnim sadom. Zaistino velika dobrota, za štero njemi moremo iz srca zahvalni biti. Sūša je po celoj Slovenskoj krajini od Mūre do Rabe pohočila vsaki kot i napravila veliki kvar pa odprla pot pomenjkanji ne v ednoj reči. K tom! prihaja zdaj ta grozna bojna. Zahteva se od vse strani, naj kmet da od svojega pridelka, deset prstov naednok sega po njegovom, kaj si je z malim stroškom i z velikimi trüdami pripravo. I on rad da, zato ka ga vera živé. Ljübi one, šterim da, bratje so njegovi po Kristuši i pri tom pozabi na vnoge krivice, štere ga doletijo skoro vsaki drügi den. Prenese je mirovno, zna naime, ka najvekšo plačo v nebi njemi ravno mirno prenašanje krivic spravi. Tü vidimo, kak ljübljeno vpliva vera na srce človeče i na kak nezmerno velike dare, žrtve odpre dlan vernika v teh strašnih stiskah domovini na blaženost te, kda si drügi milijone v žepe rivlejo, za štere ne so trpeli.

Ali pri tom hvalevrednom darüvanji ne smemo oštati. Zasé se tüdi moremo skrbeti. Leto je dugo. Kda bo i kakši bo k leti pov? Nam sūša dopüsti posejati? Z koj mo pa tedar živeli? Bog je zato dao razum človeki, naj si sam tüdi pomaga i ne čaka brez premišlavanja i brez dela vse od njega. Letošnji blagoslov pri sadi nas tüdi more na to opomenoti, ka mo si malo premišlaval, zatem pa delali spametno.

Sad je hrana, ali samo pred čednim človekom. Negda je naše slovensko ljudstvo melo to spametnost v sebi, ka je sad za hrano držalo i ga nasüšilo teliko, ka je dve-tri leta dojšo. Sad ma v sebi hranilno moč, posebno má v sebi sladkor (cuker) i drüge snove, šteri krv pomagajo. Zato ga deca brez razložka ma rada. To je sam Bog vlejšao v naravo detečo, ka si išče tisti živež, po šterom de se krepilo, razvijalo. Ka so

negdašnji ljudje malo ali nikaj ne bili betežni, ka so bili krepki, močni i so se velike starosti včakali, je prvi zrok to, ka so prosto živeli. To prosto življenje je ne dražilo njihovih živcov, krv so meli mirno, zato so si pa ne iskali ponočne pajdašije, neso noči tá zaklantivali, zaplésali, neso poznali, kaj je to: nečistost. Prosta hrana, prosta noša jih je v jakostnom življenji podpirala i so bili jezero bolši, kak ljudje denešnjega časa poprek čeravno se je te menje predgalo i mešüvalo, čeravno so gostoga sv. obhajila še ne poznali. Če bi se v njihovom časi dühovniki teliko trüdili za rešenje njihovih düš, kak dnes-dén, vsi bi lehka med svetnike bili spisani. Ali se je morebit inda to zgodilo, ka bi štera dekla fotiva imela? Tak redki pripetljaj je to bio, ka se je po vseh farah zvedilo i še v pesem spravilo i kak najvekša nesreča opevalo. Dnes den se pa nad tem čüdivamo, če štera dekla ali dovica je ne zablodila, teliko je nesramnih mrcin.

Dosta vzrokov je k toj propadnosti pripomoglo. Da od sada gučimo, bomo kazali samo na zrok v krog sada spadajoči.

Sad, kak smo više povedali, je hrana. Bog ga je tak stvoro. Človek si je pa to hrano v pijačo premeno. Ve to bi še nikaj ne bilo, če bi nedužna pijača postala, nego stem, da je v pijačo spremenjena, je zgübila svojo redilno moč i še več, mesto cukra je püstila v sebe čemér. Kak mošt zavré, postane bridek, kisili i več nikdar ne osladne, cuker je zgübljen za vsikdar iz njega pa drüge redilne snove (materije) i dobo je mesto njih moč, štera omámi človeka pa ga še vrše. To je moč čeméra, šteri se zove alkohol, ali opojna moč, po šteroj človek postane pijan, postane te spameten norc, te močen slab, te nedužen grešnik veliki. Ne smemo naime pozabiti, ka nam sam Bog pravi, ka pijanstvo je smrten greh, to je če se što popolnoma zapoji, i v tom stani če merje, v nebo nikdar ne pride, nego v pekel, kde de večno žejo trpo.

Istina, ka v jabočnici ne ga dosta alkohola, istina, ka če jo što zmerno pije, ne greši, ali istina je to tüdi, ka

je za deco do 16—17 let ne, (zvün sladki mošt, dokeč ne vre) zato ka njihovim gingavim živcom, žilam, kitam še te mali čemér neizmerno štodi. Po tom pili — jezerobole pa po pili vina, žganice, ruskoga teja, močne kave ali po kajenji se zburka dečinska krv, živci postanejo slabi, krv ne morejo tak spravlati v vse dele tela kak bi dužni bili i zras, moč zaostane pri teli, pri düši se pa obüdijo strasti: nepokornost i nečistost. Ali povejte meni, ve matere, ve gospodinje, kda vam posejana reč izide, pravimo ka mate malo šalato, prisád (kapüsto), korine itd. jeli polevate vi te male, gingave reči z vročov vodov, v štero je še čemér zmešani? Ej ite, mi pravite, ve bi se mi te včasi vse posüšilo. Vidite, tü v pamet vzemete, kaj je prav, pri deci vašoj pa nej. Pa kaj je več, düša vašega deteta, ali šalota vaše gredice?

Pa kak je to, ka ve to v pamet ne vzemete, kaj škodi vašoj deci? Hüdoga düha sleparija je to. Pri šalati vam ne de zapirao oči, njega srcé za düšo vašega deteta boli, štero je v nebo na njegovo mesto pozvano. Zato vam pa zapira oči, naj ne ovarate nevarnosti, štera se proti vašoj deci. Zato je prišlo teliko pijače med svet, naj se té omámi, naj njemi v omot ide i tak zablodi doli z poti v nebo pelajoče.

Opojna pijača ne dava moči, nego je jemlje tem bole, kem več se je vživa. Zato pa zapor na njo, v vozo ž njov. Sad süšite! Dosta sada süšite! Te sad je zdrav i voda ž njega, kda se sküha, je prava, zdrava pijača. Poskusite i precedite vodo od kühanih klojc pa jo razhladite i jo pijte samo ali jo mešajte z slatinov, kak imenitna pitvina je to v leti pri deli, v zimi po jeli? Ta neškodi i vsako dete jo lahko vživa, ne je čemérna, je zdrava, krepčajoča, sad njeni pa poživi i ščisti vaše telo. Bodimo vendar spametni! Zakaj bi pili pesnivo, čemerno z vsemi črvmi vküp zgrožano, kisilo kalüžo, kda lepo, čisto, kak sunce rumeno pijačo lahko vživamo od kühanoga porüšenoga sada! Süšimo zato dosta sada, preskrbimo se za dve leti naprej, pomenjkanje narašča, ka mo si meli kaj v zobe vzeti i ne bomo skoz prstov gledali i glad vagali, kda

bi jesti trebalo. — Jabočnice ne davajmo deci, škodi njoj. Starejši, če jo zmerno pijé, njemi toti kvara ne včini v teli, ali včini ga pa li, če je predesta vživa. Zato se vsakomi priporača, naj jabočnice malo dela, rajši naj sad sūši i naj vodo od toga pije, to je zdrava pijača.

Ne pozabite, dragi slovenski gospodarje, napraviti dosta jabočnoga jeciha. Kūpleni je dostakrat škodljiv. Posebno zdaj v bojnskom časi se je dosta čtelo od čemérnoga jeciha, šteroga so brezvestni trgovci iz mrável delali. Če se ta stvar skisa, da mravlečo kislino, štera se i za jecih rabi, ali jako je škodljiva za zdravje, zato ka je čemérna. Zdaj, kda vam je dober Bog v roke dao zdravje, poberte si je: *delajte jecih iz sada, sūšite sad i pijte njegovo vodo!* To vam pravi zdrava pamet. To će te delali, date najlepšo hvalo Bogi za obilen blagoslov, šteroga vam pri sadi podelo, zato ka te ga vživali vašim dūšam i telam na hasek.

Bojna.

Taljanje so zgūbili 11. bitje.

Sept. 6. Že dvanajset dni napadajo Taljani proti Monte San Gabriele. Njegov vrh vu bitji se pa ta valajočem je večkrat premenjavo verta, žilavost naših vojakov je obladalo. Močni proti vdarci so pregnali Taljana i njemi v kraj vzeli na ništerne vōre zadobljeni prostor.

Na Flandrskom močno strelanje s štūkami. Tak i na Chemin des Dames i pri Verduni.

Sept. 7. Proti Trsti sovražni letal vsaki den napadajo.

Na Karsti bitje.

Za Monte San Gabriele se li močno bije. Sovražnik nikše zgūbe ne pomiľuje. Včera v ednom mestu 10 njegovih napadov je vkūp spadnolo. Od 19. aug. smo pri Isonzo 509 taljanskih častnikov i 18.000 možov vlovili.

Pri Verduni veliko bitje.

Sept. 10. Blizu pri Ocna so Rusi i Rumuni iz nova napadali, — nazaj smo je zbili.

Na Taljanskem bojišči vekšega bitja ne bilo. Pri Bezzacca smo vlovili 50 možov i zarobili 2 strojnih pušk.

Na Jugi so Rusi, beli i čarni Francozi našo stražo vu glavno postojanko nazaj porinoli.

Pri Verduni so se pesaki bili celi den. Pri gošči Chauny čemerno ročno bitje i boj s granatami.

Nemci javijo, da meseca augusta je ne nazaj prišlo 64 njihovih letalov, 4 zvezanih balonov so njim doli strelili; vu tom vremeni so sovražniki zgūbili 37 zvezanih balonov i 295 letalov, med šterih 126 so jih Nemci

pri svojoj liniji, 169 pa prek sovražne linije dolistrelili.

Sept. 11. Pokoj na Taljanskem bojišči. Či do glih Taljanje i na dale napadali, se zdaj že lahko pravi, da so niki ne mogli dosegnoti. Na Karsti so samo ves Selo pozajeli, štera je vu prvoj liniji ležala. Na Baiusizza Heiligegeist smo na 15 kilometer dugom fronti 2 — 7 kilometrov nazaj šli. Nego dale so Taljanje ne mogli priti, Monte San Gabriele so ne pozajeli. 48 divizij je Taljan vu bitje lūčo, skoro na vsakši kilometer je prišla edna divizija. Zgūba Taljanov je velika, s lovljenimi vred 230.000 možov so zgūbili, skoro eden štrti tao milijona.

V Albaniji je sovražnik napado.

V Bukovini pri Sokal Ruski napad nazaj porino našo linijo.

Na Flandrskom strelanje s štūkami. Francozi li napadajo.

Sept. 12. Rusi i Rumuni so pri Ocna napadali.

Na Taljanskem se iz nova bije za Monte San Gabriele. Bitje je na nas dobro preteklo.

Na Albanskem pri Pogradec so se naši vekše sovražne moči meknoli.

Na Flandrskom, vu Artoise se je ogeu povekšavo. Tak i v Champagne.

Vu bitji pri Riga so Nemci vlovili 8.900 možov, porobili so 325 štūkov.

Sept. 13. Proti postojankam na Monte San Gabriele Taljanje s velikimi štūkami strelajo. Pod bregom smo nistere jarke ščistili i 23 častnikov, 535 vojakov zgrabili, 12 strojnih pušk zarobili.

Na Tirolskom i Koroškom velki viheri i sneg so gor stavili bitje.

Lajdinant Voss vu zračnom bitji je 47. sovražnika strelo.

Na Jugi so sovražni oddelki naprej prišli vu bregah.

Sept. 14. Pri bregi Monte San Gabriele tri taljanske napade smo nazaj vrgli.

Na Flandrskom bitje s štūkami se je na bobneči ogen pozdigno. Angluši so ne napadali.

Vu Artoise smo vlovili Francoške vojake.

Premenjavanje vlovlenih.

Naše vladarstvo si že dugši čas pogučava s Ruskim, da bi se vlovleni premenili, nego za volo tehnišnih zrokov je ešče ne odločeno. Najvekša žmečava je preseljavanje. Rusko žele od Nemčije, naj dobro stoji na morji za nevarnost min i podmoskih čunov.

Premenili bi se vlovleni više 60 let, vlovleni, šteri veliko bolezen majo i vlovleni, šteri so že dugši čas zgrabljeni. Nemško vladarstvo je pripravno da na

morji pot pokaže, na šteroj do se vozili vlovleni.

Nego to je li vse žmetno, — zato so našega krala prosili, da krajina okoli Pinska na Ruskom se odebere za mesto, kde se vlovleni na sūhom premenijo.

Kda de ta pot prek Ruskoga fronta pelala, zdaj dovoljenje Ruskoga vladarstva čakajo.

Po toj sūhoj poti bi vsaki mesec 18.000 možov lahko premenili.

Odgovor na Wilsonovo noto.

Nemški deželni kancelar pravi:

Vu američkoj noti, štero je poslano papi, se piše od nemškoga vladarstva, da je ne odgovorno, da na gospodstvo nad celim svetom tere, svoj plan grozovitno i hitro dovršilo, da se je ne držalo poleg pravde i da je Europo ne samo s krvjov vojakov, nego s krvjov žen, dece i siromakov namakala.

Kancelar na dale pravi, da so Nemci ne šteli bojne, nego prisiljeni so bili s napadom Ruskim.

To ne more nikše američko poslanstvo podnačiti, niti nas ne more nazaj držati, da si on bojni cio vōzbijemo, za šteroga naši junaki že tri leta krvtočijo, naime zagvūšanje naše najsveteše pravice, da Nemčija cela ostane i da sloboščino dobi na mirovno razvijanje.

Sv. Oča i bojna.

Neki katoličanski diplomat se je nedavno razgovarjalo s sv. Očom, s Rimskim papom.

Diplomat je gučo od trpljenja, šteroste Nemčija i Austro-Vogersko prinesle nad njegovo deželo, je sv. Oča pravo: — A Rusi, oni ščejo Carigrad (Konstantinapol).

Diplomat je odgovoro, da se zato ne trbe bojati Rusov.

Sv. Oča je odgovoro:

— Rusija je ne bila nikdar katoličancem prijazna. Pomislite li, ka so delali s dūhovnikami v lvovski pušpekiji.

Diplomat je na to pravo, da so Nemci zapovedali v Belgiji vstreliti dosta dūhovnikov.

Sv. Oča je pravo:

— Gotovo, s bojnov so zvezane velike nasilnosti.

Sv. Oča je na to pito, ka žele entente (naši sovražniki):

Diplomat je odgovoro, da se more v prvoj vrsti vničiti pruski militarizem (vojaški dūh).

— A razorožiti morejo tudi drugi, je odgovoro sv. Oča.

Čūdivao se je sv. Oča, da je diplomat s nam sovražen na dale razlago,

da želejo: povračilo Elzas Lothringe, vstanovitev nove Poljske, vstanovitev novih dežel na razvelinah Austrije, iz praznitev i odskodnina Belgije.

Diplomat pravi da svetoga Očo vodi bojazen, da ne bi bili katoličani razžaljeni i strah, da bi ne bila vničena največja katoličanska država: Austrija-Vogersko.

Program vogerskoga ministerskoga presidenta Wekerle.

Volilna pravda je fundament njegovega vladanja. Ž njov stoji ali spadne. Demokratični reform se več ne da doli vzeti. Prišlo je vremen, da ne samo žmečave se razpresterajo, nego i pravica se vsa komi more dati.

Vüpa se, da novo volilno pravdo za postavljanje deželnih poslanikov vu tom orsačkem spravišči pod streho prinese, či pa ne de mogoče, novo postavljanje poslanikov odredi.

Na dale obeča pomoč odnemoglim vojakom, vojaškim dovicam, sirotam. Vojaška pomoč častnikov se zdigne. Šče zdignoti človečo delavno moč.

Na dale pravi, da poleg lagoonjega vremena ne ga zadosta krme. Zabel, mleko, meso de falilo.

Vrednost i moč (valuta) penez zdignoti za najprvešo dužnost spozna. Velke daritve de to želelo, nego zato se prestrahšitve ne smemo.

Potem se je Tisza zdigno na reč. Vu vsem podpiše program Wekerlov, nego vu pitanji volilne pravde Wekerle njega i njegovo stranko nasprotno naide. Pod bojnov poslanike postavlati za najbolje grozovitno nezvestno delo drži.

Eden milijon Taljanov je preišlo.

Vu 11. bitji pri Isonzo na fronti 50 kilometrov je 7.000 štükov i 800 letalov granate i bombe sipavalo na naše postojanke. Vse zaman bilo. Taljanje so samo vu tom ednom bitji 230.000 ljudih zgübili. Či zgübe ovih prveših bojov vküp zračunamo, Taljanje so na tom malo mesti eden milijon možov zgübili.

Kornilov pred Petrogradom.

Kornilov za mir?

Ruska vlada je brzojavila vsem vladnim komisarjem, da je Kornilov nastopo proti začasnoj vladi i da ide proti Petrogradi. Na petrograjsko armado je izdao Kerenskij oklic, da je Kornilov posto narodi izvest, ar je odposlao proti Petrogradi vojake i oslabo bojno linijo.

Za gotovo se sklepa, da so se vojaki gori vzeli za generala Kornilova. Delavski minister Skobelev poziva de-

lavce, naj vlado podpirajo. Več generalov, ki so bili do zdaj vdani Kornilovi, je prišlo v Petrograd im so ponudili svojo pomoč, da se Kornilov notri zapre. Iz cele Rusije prihajajo poročila, da je prebivalštvo zvestno začasnoj vladi. Za obrambo glavnoga mesta odredi vlada krepke stopaje. Mornarica na Izhodnom morji stoji na strani vlade. Pravijo da Kerenski zadobi neomejeno oblast.

Kornilov je razpisao na glavo Kerensko 30.000 rubelov.

Kerenskij je vedno bolje vu rokah Anglušov i Francozov; Kornilov pa zadnje čase sodi popolnoma nači. Kornilov ne verje, da bi mogo organizirati močno obrambo. Začasnoj vladi je poslo 10. aug. pismo, da ne mogoče nadaljavati bojno.

Kornilov je želo, naj se na vseh frontah včasi sklene mir.

Prvi Kornilovi oddelki so prišli že v Gačino (45 km. od Petrograda).

Novoimentivani generalissimus Klombovskij inv generali so se pridružili Kornilovi.

Vojska Kornilova je vküp vdarila s vojskov Kerinskija. Bitje se je s zmagov Kornilova dokončala. Kerenskij je meo 25.000, Kornilov pa 35.000 vojakov.

Cela vojska za Kornilovom ide.

Odgovor Nemčije

na poslanstvo mirovno Sv. Oče je prek danu Vladarstvo Nemško kaže na miroven namen Nemskoga ljudstva i vladarstva.

Na Nemskom se je vüpanje mirovno potrdilo. Državni kancler je na brezi zroka pravo, da ešče letes bode mir.

Dom i svet. — Glási.

G. Kôs Vince kaplan pri Gradi so na vojaško službo notri pozvani, na njihovo mesto je predjani Berden Andraš iz Beltinec.

Odlikovanje i zahvalnost za njé. „Preč g. iz srca se njim zahvalim na vseh njihovih trüdah, štere majo za našo slovensko krajino, posebno za nas vojake, da nam tak lepe navuke pošilate v Novinah i M. Listi, šteriva redno vdabljam i ljudi najbole želno čakam sem, kje malo kaj dobroga čujem. Pošlem njim 15 kor. na podporo Marijinoga Lista i Novin i na edno sv. mešo. Te penez sem obrvim dobo za moje odlikovanje, za malo srebrno svetinjo, štero sem si z Marijinov pomočjov prislüžo, da me je občevala v vseh nevarnostah“. Kocet Štefan, predm. topničarski 83. p. z Žizkov.

Dvajstiletnico svojega skofovskoga pesvečenja obhaja letos veliki Marijin častilec, dr. Jeglič Anton Bonaventura, ljubljanski knezoškof (hercegpüşpek).

Vojaki za naš slovenski tisk. „Za prvo i največšo dužnost si štejem, da se vam zahvalimo za vse vaše trüde, za vašo očetovsko skrb do nas; — istina, da teških, žalostnih trenutkov se nam je dao ljübi Bog včakati, — a vse z veseljom prenašamo, ker nas Vi v vaših lepih, ljudnih spisah tak včite, kak dober oča svoje otroke. Doma si niti človek ne more misliti, kak veliko veselje nam tü naredite z tem, da nam sem pošiljate Novine in M. List. Istina, da sem večkrat trüden, zmučen, lačen, a ka zagledam naše čtenje, na vse taki pozabim, srce se mi razveseli i z velikov radostjov idem k tovarišom i njim je na glas preberém. Čüdno, da ne samo naši vogrski Slovenci, nego tüdi Horvatje i Vogri se nam pridružijo. Oj kak lepo je to gledati. Zadnjič, kda sem zagledao Novine, se mi je zbüdila misel, štera se je včasi v djanje spremenila: da bomo poslali vam kaj, ljübi oča, na podporo Marijinoga Lista in Novin. In kak sem to spregovorilo, včasi smo navrgli 16 kor.: Benkovič Štefan z Strehovec, Fürst Jožef z Bratonec vsaki 3 kor., Horvat Jožef z Bogojine, Donša Štefan z Ivanec, Karika Štefan z Türnišča, Zsoldos Marko z Trnja, Kolenko Štefan z Žizkov, 20. domobranci, vsaki 2 kor. Vsem čtevcom se preporečamo v molitev, da bi se nam Srce Jezusevo vsmililo i nam podelilo mir, da bi se opet vidili v dragoj domovini, da bi smeo nadaljevati začinjeno pot na polji Don Boska, da bi ednok vreden salezijanec mogo postati. Prosimo tüdi vse domače, naj nam nepodpisana pisma ne pošiljajo i ž njimi nas ne motijo. Mamo mi tü dosta drüghih nevol. (Nepodpisano pismo brez čtenja ražčesnite! Jaz tak delam. Ki ne vüpa svojega imena podpisati, je ne vreden, da bi jaz dao kaj na njegove reči. — Vrednik). Srčen pozdrav pošiljamo tüdi vsem bralcom M. Lista i Novin, starišam, bratji, rodi, poznancom pa se vsem v vrele molitve zročimo. Bog z vami i z nami.“ V imeni pajdašov Puhan Štefan.

Naš državni zbor je odprt i znova zaključčen. Wekerle, ministerski predsednik je naznana na njem, kaj nameni vlada delati.

Bolgarija. Vmrla je Eleonora, bolgarska kraljica.

Francija. Ribotovo ministerstvo je mogio odstopiti. Novi ministerski predsednik je Painlevé.

Rusija. Kerenskij, ministerski predsednik je odstavo vojvodo ruske vojske, Kornilov generala. Te se je zapovedi ne podvrgeo i zdaj se doma vojskujeta eden proti ovomi. Kornilov je zavzeo mesto *Novogrod* med Petrogradom i Moskvov, kje je mnogo strliva dobo tudi do rok.

Dragi najem. *Kifer* Ana iz Slovenske Bistrice (Štajarsko) — tak je sama pripovedavala — je mačeha z domi pregnala. Oča njoj je v boji spadno. Šla je zato po sveti iskat si službo. Naša prekmurske Slovenke so njoj pokazale pot prek Müre v Crensovece, kje se je vsmilila Nerad Ivana ženi, štera jo je za deklo pogodila. Ali samo en den je služila i predosta si je zasluzila. Njena gospodinja je odišla na njivo, njo pa doma povrglo za čuvarke hiše. I ta verna čuvarka je poiskala ključ od omara, ga odprla i odnesla z njega 20 kor. penez, tri pare obleke, ešče lepo zdavansko tudi pa par obüteli. Gđa je gospodinja večer domo prišla, je prazno mesto najšli tak dekli kak obleki i obüteli. Vkanljivko je oznanila orožnikom. Jako bi nas veselilo, če bi z Štajara što kaj mogo od te nepoštene samice našemi vredništvu naznaniti. Kak se vidi, je šla nad Radgono domo.

Nesreča. Z jablani je spadno na Srednjaj Bistrice vrela širitel naših listov, Hren Ivan. V obrambo D. Marije ga zročimo, naj ga ozdravi teških vdarcov.

Premeščen je Berden Andraš, kaplan, z Beltinec h Gradi. Srce Jezusovo blagoslovi njegovo delo med Goričanci. Vse dobro iz srca želemo.

Od naših vojakov. *Mrtev je:* *Hozjan* Jožef, 11. strelec iz V. Polane. Spadno je na Velikomešo v Romaniji od Foksanija na jug. Pokopan je na pokopališči občine Vulturul. Naznano Tasi Koloman, poročnik, zapovednik stotnije. Pokojni je bio, kak piše zapovednik, veren vojak; doma je pa davao zgled pravoga krščenika, slaba reč je nikdar ne prišla z njegovih vüst. Žalüjejo za njim oča i mati, dovica, dvoje sirot, brat, dve sestri. Srce Jezusovo bodi vsmiljeno njegovej düši i potolaži vse za njim iz srca žalüjoče.

Smrtna nesreča se je zgodila na železniškom tñri, šteri vodi iz Radgone v Ljutomer. Grofa Battiany Žigmonda, veleposestnika tišinskoga hči se je pelala z kočišom na poti med Radgonov i Poternov, kda je ravno vlak tam šo. Štela je hitro vujti neopaženomi vlaki, ali samo prednji del kočij je spravila prek šinj, v zadnjega je zavozo vlak, kočiša, vrloga tišinskoga farnika, Horvat Jožefa 17 let staroga dečka podsé dobo i ga vmoro.

Maksimalna cena grahorke s metercent 70 kor.

Krumplni pod zapor vzeti. Kelko se niha na lüdi i na stvar, minister i po njegovom pooblaščenju mali župana odloči. Ki je ve povo krumplna, po veškom oovoljenju kde šteč slobodno küpi. Do 1-ga oktobra se vküp spiše, kakši pov krumplnov se čaka. Glasiti do se mogli, ki eden katasterski plüg ali več majo posajeno. Cena krumplnov za jesti, šteri morejo prebrani i najmenje velki biti, kak edno jajee, do 30. nov. 22 kor., cena drugim krumplnov do toga časa 20 kor. Da 31. decembra se prida po metercenti 50 fl., do konca januara 1 kor., do konca februara 2 kor., do konca marca 3 kor., do konca aprila 4 kor., do konca maja 5 kor. i do konca junija 6 kor. Ovsakšo krumpalne posredalno mesto 10 kor. [šaleše krumpalne de vödavalu. Iz toga dobijo: Invalid (rokkant) vojaki i njihova držina, dovica i sirotna deca onih vojakov, ki so vu bojni mrlj — vsi te samo tak, či ne majo vrednosti. Dobijo vsi, ki vlečejo vojno pomoč (hadisegély). Dobijo veški siromacije.

Licitacija vojaških konjev. Vojaški konji se odavajo iz vojaških konjskih špitalov pod sledečev pogodbom. Po licitaciji se odajo onomi, ki največ obeča. Samo takši slobodno geñejo, ki od solgabirova majo pravico vöpostavleno. Vu toj pravici more zapisano, kelko konjev slobodno küpijo. Ne smejo licitativati konjski tržci, meršetarje, te ne morejo pravice dobiti. Ki küpi konja, se doli zaveže, da pred 12 mesecov konja ne oda. Konj se z dovoljenjom solgabirova oda, či posestnik merje ali na nikaj pride. Či ga pa ovak pred 12 mesecami oda, vojaskemi erari telko more plačati, za kelko ga je küpo. Konji se odavajo brezi kertofeka. Či stoj kobilo küpi, on more zdržati odločbo ministra poljedelstva na plemen glede. Pravica se notri da i dobi edno sedalo od konja, štero se veškomi poglavarstvu more prikazati. Küpleni konj 60 dni posebim more biti, razločeni od drugih konjev. S drugim konjom ne sme vküp pregati, niti ga vu tihinsko štalo zvezati. Vu svojoj vesi i vu blizini slobodno z njim dela. Či betežen grata, včasi se more zglasiti pri vesi.

Smrtna nesreča. Horvat Ivan iz Küpsinec se je s 7 let starim Ščančar Vincekom na kolah pelo. Konji so se prehstrahšili, kola naglo potegnoli, mali pojbar je doli spadno i včasi mro.

Kda je židov človek? Dokač ga ozdaleč vidiš.

Sredstva proti vüšam pri živini. Vüši pridejo naprej pri mladoj živini, pri hitvanih kravah. Naidejo se na vühab, na sinjeki, na hrbiti. Ništerni čisti petrol, benzin s olijom, karbol oli, kühani dohan nücajo. To je vse škodljivo, ešče zna zginoti živinče. Ne je škodljivo.

1. mesta, kde so vüši, proti s vodov, vu šteroj so se krumpiči kühali. Ta voda je čemerna, mori vüsi.
2. ribati s sadovenim jesiom.
3. živinče ribati s lükom i česnekom.
4. s del petrola i 4 dele lenovoga olija je tudi dobro.

Zlate reči za sejanje. 1. Kak je sejatev, tak je žetva. Kem krepše je zrno, tem krepše je korenje, tem krepše de steblo. 2. Krepša rastlina bolje proti stane. 3. Zato semensko zrnje na trieur ščisti. On ti vkraj prebere slabo zrnje, ka je ne za sejateo, doma pa lahko porabiš. 4. Što zaji seja, zaji de ženjo. 5. Večkrat premenjavaj semen. 6. Ne sejaj gosto. Vsaka vlat more meti svoj prostov, svetlost i zrak. 7. Dobro ori. Tak obdelavaj zemlo, liki bi ograder bio. 8. Dobro gnoji. Štalni gnoj samo zras da slami. Či je močna zemlja, de ti silje ležalo.

Poposka korona — spravišče — monoštverske okroglice je 17. t. m. vu Dobri obdržama bila.

Takša je, kak gos, pa je dönok ne gos. Ka je to?

— Gosak.

Pošta.

Hári Matjaš. Krašči 17. Za eden mesec posilite k meti sinovin eeli naslov pa to tudi, kda je ostao za vojaka i kda je šo na bojišče i na šterom je bio. — Celec Jožefa domači. Grad. Vaš sin, šteri je služo v 83. pp. i je rojen l. 1888. je zgrabljeni se nahaja v Rusiji v Orenburgi. — Rajnar Jula. Krog. Že davno sem vam odgovoro, ka na Vsesveteovo. Te se blagoslovite, ali pa kdasteš po tom dnevi. — Č. g. Lovrenčič. Veršej. Zavoljo zmešljavie ruskih se ne da zdaj goriskati.

100 litrov domače pijače

Elpis!

vkrepčevalne, tée-
ne in žejno gasébe
si more vsaki sam

napraviti za male streške. V zalogi so: ananas, jaboka, grenadina, maline, muškateška, meta, pomaranče strašnica in višnja. Neuspeh izkljüčen. Ta domača pijača se pije po leti mrzle po zimii pa vroče namesto ruma. Šnovi z natenönim navedilom stanejo K 12 pošt-nine prosto proti povšetju. Za kmetijstva, večša hišna gospodarstva, delavnice, tovarne i. t. d. je to sredstvo velikanske vrednosti, ker se delavei s tov pijačov okrepčajo ne da bi bili pijani ali pa da bi zgübili na delavskoj zmožnosti

Janez Grolleh, drogerija „pri angelju“ Brno štov. 85. Moravsko.